

УДК 061:72.012.8

Пасічна Т.О.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

### **КІЛЬКІСНА МІРА У ЗАСОБАХ ПОБУДОВИ СТИЛІЗОВАНОЇ БІОНІЧНОЇ ФОРМИ, ЯК ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА КОЛЬОРОЗНАВСТВО»**

Тема стилізації в практичному курсі дисципліни «Основи композиції та кольорознавство» є ключовим завданням в якому підсумовується загальний опит студента, оскільки в ній більш чітко виявляються художньо-композиційні принципи системної організації графічної форми, які пов'язані із забезпеченням прояву категорії міри.

Суть його полягає у стилізації біонічної форми за власною властивістю де необхідно врахувати зовнішні форми і особливості їх прояву через особисте відчуття використання кількісної міри композиційних засобів побудови.

Виконане студентом завдання повинно вирішити наступні задачі:

по-перше, відповідати необхідному і достатньому ступеню точності співвідношення сукупності використаних композиційних засобів побудови з об'єктивно необхідною значимістю відображення художньо-образного змісту;

по-друге, в умовах обмежень у виборі засобів побудови композиції гнучко забезпечувати їх взаємозамінність без шкоди для зображення біонічної форми, яку студент стилізує.

В результаті необхідно виконати дві роботи обравши одного представника фауни. В першій роботі кількість засобів не обмежено і тут студент повинен сам обрати необхідну кількість для найкращого виконання завдання а в другій роботі кількість засобів обмежується, тут необхідно знайти такі варіанти у яких важливу роль будуть відігравати як внутрішні, так і зовнішні аспекти композиційного змісту.

Під час виконання цього завдання у студентів спостерігаються певні труднощі з основним принципом, у якому слід будувати композиційний твір,

так як в завданні основний наголос робиться на демонстрації студентом власного ступеня виразності і можливостей як композитора. Зі свого боку студент робить все навпаки і намагається повторити вже готову зовнішню будову і конструкцію біонічної форми, таким чином, ігнорує більш широке відчуття суті форми в контексті простору, її призначення, а також не приділяє увагу емоційній складовій майбутнього образу, що є також невід'ємною частиною, а головне, ігнорує потенціал засобів композиції.

Суть принципів стилізації за своєю змістовною сутністю, своїм формотворчим потенціалом який застосовується в дизайні не для залучення візуальних характеристик предмета, особливо за рахунок зовнішнього наслідування, або імітації, до якоїсь існуючої образно-стилістичної системи, а для узагальнення, системного підпорядкування різноманітних ознак, показників і якостей у змісті самого предмета, задля встановлення у тому взаємовідносин тієї міри, що дозволяє наочно висловити найбільш істотний зміст предмета з погляду його матеріально-культурної значимості.

Для кращого усвідомлення самого процесу стилізації форми є комплекс заходів які повинен виконати студент, а саме виявити об'єктивні найбільш суттєві властивості біонічної форми:

- а) ознаки елементів;
- б) характеристики елементів;
- в) структуру зв'язку елементів;
- г) функціональні зв'язки елементів;
- д) масштабні відносини елементів;
- е) емоційні переживання та відносини до форми.

Визначивши склад і тип елементів, їх системоутворюючі зв'язки та відносини, слід описати якнайповніше ознаки, властивості та характеристики системи в цілому та кожного складового її елемента. На підставі зібраного матеріалу обрати засоби художньої побудови які найточніше виразять або підкреслять ту чи іншу рису як окремих елементів форми так і її в цілому. В результаті проведеного відбору станеться та сама міра засобів композиції, що буде забезпечувати виразність художнього образу стилізованої форми.

Саме будова основного принципу композиційного рішення форми і є мета практичного курсу цієї дисципліни. Вміння оптимально використовувати засоби виразності і вибудовувати найвиразнішу композиційну форму стає навиком в подальшій проектній діяльності дизайнера.

Методичне значення завдання зі стилізації біонічної форми як професійний засіб дизайнера визначається тим, що на її основі здійснюється художньо-образне перетворення багатовимірного, різноякісного предметного змісту в органічно-узагальнену, цілісну та візуально гармонійну форму, що використовується дизайнером під час вирішення проектних задач..

Ця особливість функціонування принципу стилізації в дизайні вказує на те, що сам процес стилізації як процедура художньо-композиційного узагальнення та образної виразності має спиратися на ретельний аналіз предметного змісту конкретної теми, її глибоке теоретичне осмислення.